

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๖๒๘

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนเพื่อแก้ไขปัญหาของคนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคล

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างอิง
๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖
 ๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔
 ๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕
 ๔. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๔๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖
 ๕. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘๒ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖
 ๖. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘๓ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

ด้วยสำนักทะเบียนกลาง ได้รับเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนในการแก้ไขปัญหาของคนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคล โดยพบว่า มีเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นบางแห่ง ยังมีการปฏิเสธไม่รับคำร้องขอแจ้งเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านของประชาชน หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยไม่มีเหตุอันควร หรือเรียกผลประโยชน์ เพื่อให้ได้รับการดำเนินการที่รวดเร็วขึ้น หรือข่มขู่ประชาชนไม่ให้ร้องเรียน เป็นต้น ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การเข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดและสวัสดิการภาครัฐ จนเป็นเหตุให้มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อหน่วยงานต่างๆ สื่อมวลชน และปรากฏตามสื่อสังคมออนไลน์ กรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจหน้าที่ของสำนักทะเบียน

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคลซึ่งยังไม่มีหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นคนไทย ย่อมได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตในฐานะที่เป็นคนไทย ไม่มีหลักฐานในการขอรับสิทธิและสวัสดิการต่างๆ จากภาครัฐตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ กำหนดไว้ ภารกิจของสำนักทะเบียนและการช่วยเหลือคนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคลจึงเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่ง เป็นช่องทางให้คนไทยได้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการดังกล่าวได้อย่างเท่าเทียมกัน ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักทะเบียนเป็นการดำเนินงานทางปกครอง นอกจากต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว ยังต้องปฏิบัติให้สอดคล้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจของสำนักทะเบียนในการช่วยเหลือคนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคล เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด อำนวยประโยชน์ให้เกิดแก่ประชาชน ในการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการภาครัฐได้อย่างเสมอภาค จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถ้อยปฏิบัติดังนี้

๑. การขอแจ้งเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเป็นบุคคลสัญชาติไทย ให้นายทะเบียนรับคำร้องทุกราย ห้ามปฏิเสธการรับคำร้องโดยเด็ดขาด (ตามแนวทางหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒) และให้ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสารที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ หากไม่ถูกต้องให้แนะนำให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง และหากมีเอกสารใดไม่ครบถ้วนให้แจ้ง

/ผู้ยื่นคำขอ...

ผู้ยื่นคำขอทราบเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อของผู้รับคำขอและบรรยายการเอกสารที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ผู้ยื่นคำขอทราบ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตามแบบตัวอย่างตามหนังสือที่อ้างถึง ๔)

๒. การแจ้งเกิดหรือเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน หรือกรณีอื่นตามที่โครงการตรวจสอบสารพันธุกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎรกำหนด เมื่อนายทะเบียนได้รับผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบโดยทันที พร้อมทั้งดำเนินการแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน หรือกรณีอื่นตามที่โครงการกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้วยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้รายงานปัญหาและอุปสรรคให้สำนักทะเบียนกลางทราบทุกกรณี (ตามแนวทางของหนังสือที่อ้างถึง ๕ และ ๖)

๓. การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตเวช บุคคลที่มีอาการเจ็บป่วยรุนแรง ให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาทางทะเบียนให้คนเปราะบางดังกล่าวโดยเร่งด่วน (ตามแนวทางของหนังสือที่อ้างถึง ๓)

๔. กรณีปรากฏข้อมูลการร้องเรียนหรือร้องขอความช่วยเหลือจากประชาชนทางสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับปัญหาสถานะบุคคล ให้นายทะเบียนที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาโดยทันที และรายงานสำนักทะเบียนกลางเพื่อทราบและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

ทั้งนี้ หากพบว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนแห่งใดปฏิเสธการรับคำร้อง หรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด หรือพิจารณาล่าช้าอันเกิดจากการไม่เอาใจใส่ ขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงาน หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ จนก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการภาครัฐของประชาชน ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ดำเนินการเพื่อลงโทษทางวินัยโดยเด็ดขาดและไม่ชักช้า และรายงานสำนักทะเบียนกลางทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชัชฐ์ สัมพันธ์รัตน์)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

(หนังสือที่อ้างถึง)

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๒-๖